

Press och information

Europeiska unionens domstol
PRESSMEDDELANDE nr 79/16
Luxemburg, den 19 juli 2016

Förslag till avgörande i de förenade målen C-203/15, Tele2 Sverige AB mot Post- och Telestyrelsen, och C-698/15, Secretary of State for Home Department mot Tom Watson m.fl.

Generaladvokaten Saugmandsgaard Øe anser att en generell skyldighet att lagra uppgifter som en medlemsstat ålägger leverantörer av elektroniska kommunikationstjänster kan vara förenlig med unionsrätten

Det är dock absolut nödvändigt att en sådan skyldighet åtföljs av strikta garantier

I domen i målet Digital Rights Ireland från år 2014¹ ogiltigförklarade domstolen direktivet om uppgiftslagring² med motiveringen dels att den generella skyldigheten att lagra vissa uppgifter som föreskrevs i det direktivet utgjorde ett allvarligt ingrepp i de grundläggande rättigheterna till respekt för privatlivet och skydd för personuppgifter, dels att reglerna inte inskränkte sig till vad som är strängt nödvändigt för att bekämpa allvarliga brott.

Efter meddelandet av denna dom har två mål inletts vid domstolen som handlar om den generella skyldighet att lagra uppgifter avseende elektronisk kommunikation som gäller för leverantörer av elektroniska kommunikationstjänster i Sverige och Förenade kungariket. Detta ger domstolen således möjlighet att förtydliga hur domen i målet Digital Rights Ireland ska tolkas i ett *nationellt sammanhang*.

Dagen efter meddelandet av domen i målet Digital Rights Ireland underrättade Tele2 Sverige den svenska myndigheten Post- och telestyrelsen om att företaget avsåg att upphöra med att lagra uppgifter samt att radera de tidigare lagrade uppgifterna (mål C-203/15). Enligt svensk rätt är leverantörer av elektroniska kommunikationstjänster nämligen skyldiga att lagra vissa personuppgifter om abonnenterna.

I mål C-698/15 ingav Tom Watson, Peter Brice och Geoffrey Lewis ansökningar om prövning av lagenligheten av det brittiska regelverket för uppgiftslagring vilket ger inrikesministern befogenhet att ålägga offentliga teleoperatörer att lagra alla uppgifter om kommunikationer under upp till 12 månader, vilket dock inte omfattar själva innehållet i de aktuella kommunikationerna.

Kammarrätten i Stockholm och Court of Appeal (England and Wales) (Civil Division) (tvistemålssektionen vid Appellationsdomstolen för England och Wales) har bett domstolen att klargöra huruvida nationella bestämmelser som ger leverantörerna en generell lagringskyldighet är förenliga med unionsrätten (framför allt direktivet ”om integritet och elektronisk kommunikation”³ och vissa bestämmelser i EU:s stadga om de grundläggande rättigheterna⁴).

I dagens förslag till avgörande förtydligar generaladvokaten Henrik Saugmandsgaard Øe inledningsvis vilka typer av uppgifter som de generella lagringskyldigheterna i Sverige och Förenade kungariket avser. Det rör sig om uppgifter som gör det möjligt att identifiera och lokalisera kommunikationskällan och slutmålet för kommunikationen, uppgifter om datum, tidpunkt

¹ Domstolens dom av den 8 april 2014, Digital Rights Ireland m.fl. ([C-293/12](#) och [C-594/12](#), se [CP n° 54/14](#)).

² Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/24/EG av den 15 mars 2006 om lagring av uppgifter som genererats eller behandlats i samband med tillhandahållande av allmänt tillgängliga elektroniska kommunikationstjänster eller allmänna kommunikationsnät och om ändring av direktiv 2002/58/EG (EUT L 105, s. 54).

³ Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/58/EG av den 12 juli 2002 om behandling av personuppgifter och integritetsskydd inom sektorn för elektronisk kommunikation (direktiv om integritet och elektronisk kommunikation) (EGT L 201, s. 37), i dess lydelse enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/136/EG av den 25 november 2009 (EUT L 337, s. 11).

⁴ Artiklarna 7, 8 och 52.1 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna.

och varaktighet för kommunikationen samt uppgifter som gör det möjligt att fastställa typen av kommunikation och typen av utrustning som använts. Kommunikationernas innehåll omfattas inte av denna lagringsskyldighet, vare sig i Sverige eller i Förenade kungariket.

Generaladvokaten anser att **en generell lagringsskyldighet kan vara förenlig med unionsrätten. För att medlemsstaterna ska kunna använda sig av möjligheten att föreskriva en sådan skyldighet krävs dock att vissa strikta krav är uppfyllda.** Det ankommer på de nationella domstolarna att pröva huruvida dessa villkor är uppfyllda med beaktande av samtliga relevanta särdrag i de nationella regelverken.

För det första måste en generell lagringsskyldighet och åtföljande garantier **föreskrivas i bestämmelser i lag eller annan författning som är tillgängliga, förutsebara och ger ett lämpligt skydd mot godtycklig behandling.**

För det andra krävs det att **lagringsskyldigheten är förenlig med det väsentliga innehållet i de rättigheter till respekt för privatlivet och till skydd av personuppgifter som föreskrivs i stadgan.**

För det tredje erinrar generaladvokaten om att unionsrätten innehåller ett krav på att ett eventuellt ingrepp i någon av de grundläggande rättigheterna måste eftersträva ett mål av allmänt samhällsintresse. Han anser att det **endast är bekämpandet av allvarliga brott som utgör ett sådant mål av allmänt samhällsintresse som kan motivera en generell lagringsskyldighet,** och alltså inte bekämpandet av lindriga brott eller ett korrekt genomförande av förfaranden som inte är straffrättsliga.

För det fjärde måste **en generell lagringsskyldighet vara absolut nödvändig för att bekämpa allvarliga brott,** vilket betyder att det inte får finnas någon annan åtgärd eller kombination av åtgärder som skulle kunna vara lika effektiv och samtidigt medföra mindre långtgående ingrepp i de grundläggande rättigheterna. Dessutom understryker generaladvokaten att **en sådan lagringsskyldighet måste** uppfylla de villkor som uppställdes i domen Digital Rights Ireland⁵ vad beträffar **tillgång till uppgifter, lagringstid och skyddet av och säkerheten för uppgifter, detta för att ingreppet i de grundläggande rättigheterna ska kunna begränsas till vad som är absolut nödvändigt.**

I ett demokratiskt samhälle måste slutligen **en generell lagringsskyldighet stå i proportion** till målet att bekämpa allvarliga brott, vilket innebär att de allvarliga risker som denna skyldighet medför i ett demokratiskt samhälle inte får vara orimliga i förhållande till de fördelar som följer därav när det gäller att bekämpa allvarliga brott.

PÅPEKANDE: Generaladvokatens förslag till avgörande är inte bindande för domstolen. Generaladvokaternas uppdrag består i att fullständigt oavhängigt föreslå domstolen en rättslig lösning i det mål som de har fått i uppdrag att handlägga. Domstolens domare ska nu inleda en enskild överläggning i förevarande mål. Domen kommer att meddelas vid ett senare datum.

PÅPEKANDE: Begäran om förhandsavgörande gör det möjligt för domstolarna i medlemsstaterna att, i ett mål som pågår vid dem, vända sig till EU-domstolen med frågor om tolkningen av unionsrätten eller om giltigheten av en unionsrättsakt. Domstolen avgör inte målet vid den nationella domstolen. Det är den nationella domstolen som ska avgöra målet i enlighet med EU-domstolens avgörande. Detta avgörande är på samma sätt bindande för de övriga nationella domstolar där en liknande fråga uppkommer.

Detta är en icke-officiell handling avsedd för massmedia och den är inte bindande för domstolen.

Förslaget till avgörande i [fulltext](#) publiceras på webbplatsen CURIA den dag som förslaget föredras.

Kontaktperson för press: Gitte Stadler ☎ +352 4303 3127

Bilder från uppläsningen av förslaget till avörande finns på "[Europe by Satellite](#)" ☎ (+32) 2 2964106

⁵ Lagringsskyldigheten måste åtföljas av samtliga de garantier som domstolen angav i punkterna 60–68 i domen Digital Rights Ireland.